

DECIZIE

4 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Irina Ceban reprezentată de avocatul Denis Ipatii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Ceban împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani,

împotriva deciziei din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției, s-a casat hotărârea din 2 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 28 august 2017 Irina Ceban a depus cerere de chemare în judecată în instanța de contencios administrativ împotriva Inspectoratului General al Poliției, solicitând recunoașterea ilegalității refuzului de a da răspuns în termenul și modul prevăzut de lege la cererea prealabilă din 27 iulie 2017 și obligarea pârâtului de-a achita indemnizația pentru creșterea copilului minor xxxxx, lunar câte 30% din venitul mediu lunar de 7 547,56 de lei al soțului Alexandru Ceban, pe parcursul a 3 ani de la nașterea copilului.

În motivarea acțiunii, Irina Ceban a indicat că la 30 august 2014 a fost înregistrată căsătoria cu Alexandru Ceban, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie cu seria CS-V nr. 1117466, eliberat de Primăria s. Ustia, r-nu Dubăsari. Din căsătorie, la 21 mai 2017, s-a născut copilul xxxxx.

Reclamanta a menționat că nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea soțului Alexandru Ceban, care este angajat în bază de contract în cadrul MAI din 30 iulie 2007, în prezent activând în funcția de ofițer criminalist al

Serviciului Criminalistic al Secției Investigații Infrațiuni al IP Dubăsari al IGP al MAI.

Astfel, a invocat că în temeiul prevederilor art. 18 din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, la 27 iulie 2017 s-a adresat către Inspectoratul General al Poliției cu cerere prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului pe parcursul a 3 ani de la naștere, în mărime de 30% din venitul lunar realizat de către soțul ei pe parcursul ultimelor 12 luni până la nașterea copilului, însă, nu a primit nici un răspuns.

Irina Ceban a relatat că soțul ei a realizat pe parcursul lunilor mai 2016 - aprilie 2017 un venit total de 90 570,76 de lei, media lunară constituind 7 547,56 de lei.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele de fapt expuse și normele de drept în vigoare, reclamanta consideră că pârâtul este obligat să stabilească, să calculeze și să-i achite indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Prin hotărârea din 2 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Irina Ceban împotriva Inspectoratului General al Poliției a fost admisă.

S-a recunoscut ca fiind ilegal refuzul Inspectoratului General al Poliției de a da răspuns la cererea prealabilă.

S-a obligat Inspectoratul General al Poliției să calculeze și să achite reclamantei Irina Ceban indemnizația pentru creșterea copilului minor xxxxxx, lunar câte 30% din venitul mediu al soțului Alexandru Ceban, în mărime de 7 547,56 de lei, pe parcursul a 3 ani de la nașterea copilului.

La 5 octombrie 2017 Inspectoratul General al Poliției a declarat apel împotriva hotărârii din 02 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției.

S-a casat hotărârea din 2 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins integral, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Irina Ceban împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului.

La 20 aprilie 2018 Irina Ceban, reprezentată de avocatul Denis Ipatii, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 2 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și emisă în rezultatul aplicării eronate a legii.

Astfel, Irina Ceban a invocat că instanța de apel a interpretat eronat circumstanțele cauzei și prevederile art. 40 din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

A relatat că art. 40 din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016, indică expres dreptul ei, în calitate de soție aflată la întreținerea soțului asigurat Alexandru Ceban, angajat al Inspectoratului General al Poliției, la încasarea indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, de la locul de muncă al soțului.

Anume interpretarea eronată a prevederilor art. 40 din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016 au dus la o concluzie greșită și casarea unei hotărâri legale.

În acest sens, a menționat că la caz instanța de apel a confirmat dreptul reclamantei Irina Ceban de a beneficia de indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani. Iar singurul motiv reținut de instanța de apel la adoptarea soluției privind casarea hotărârii instanței de fond, a fost că achitarea indemnizației ține de competența Casei Naționale de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 18 aprilie 2018 (f.d. 69), iar în cererea de recurs s-a indicat că decizia a fost recepționată de reprezentantul recurenteii la aceeași dată.

Astfel, recursul din 20 aprilie 2018 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 iunie 2018 recursul declarat de Irina Ceban, reprezentată de avocatul Denis Ipatii, a fost considerat admisibil.

Conform art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 2 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din următoarele considerente.

După cum rezultă din materialele cauzei, la 27 iulie 2017 reclamanta Irina Ceban s-a adresat Inspectoratului General al Poliției cu cerere prealabilă, prin care a solicitat calcularea și plata în folosul său a indemnizației lunare pentru creșterea copilului xxxxx până la împlinirea vârstei de 3 ani, în mărime de 30% din venitul mediul lunar al soțului Alexandru Ceban pe parcursul ultimelor 12 luni până la nașterea copilului (f.d. 13).

În cererea prealabilă, s-a indicat că reclamanta nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea soțului ei.

Inspectoratul General al Poliției nu a soluționat cererea prealabilă în termen de 30 de zile de la data înregistrării, și, la 28 august 2017, Irina Ceban s-a adresat cu cerere în instanța de contencios administrativ împotriva Inspectoratului General al Poliției, solicitând recunoașterea ilegalității refuzului de a da răspuns în termenul și modul prevăzut de lege la cererea prealabilă din 27 iulie 2017 și obligarea pârâtului de-a achita indemnizația pentru creșterea copilului minor xxxxx, lunar câte 30% din venitul mediu lunar de 7 547,56 de lei al soțului Alexandru Ceban, pe parcursul a 3 ani de la nașterea copilului (f.d. 1-3).

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 2 octombrie 2017 a admis integral cererea de chemare în judecată.

Fiind investită cu judecarea apelului, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 18 ianuarie 2018 a admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției, a casat hotărârea din 2 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a emis o nouă hotărâre, prin care a respins integral, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată.

Pentru a pronunța această soluție instanța de apel a concluzionat că pretenția reclamantei înaintată față de Inspectoratul General al Poliției este netemeinică, deoarece soluționarea acesteia nu ține de competența autorității sesizate. Inspectoratul General al Poliției nu este autoritatea competentă de a executa aceste proceduri, în acest sens fiind investită doar Casa Națională de Asigurări Sociale, care este unica autoritate cu atribuții de calculare și stabilire a indemnizației cerute.

Astfel, în esență, instanța de apel a reținut că acțiunea Irinei Ceban este înaintată către pârâtul necorespunzător, deoarece, conform legislației în vigoare, indemnizația cerută urmează a fi stabilită și calculată de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Totodată, instanța de apel a remarcat că nu neagă existența dreptului reclamantei de a beneficia de indemnizația pentru creșterea copilului, însă chestiunea respectivă urmează a fi îndeplinită și executată de autoritatea competentă, care urmează a fi sesizată cu asemenea cerință, pentru a o soluționa.

Judecând cauza în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, pe când prima instanță, justificat și amplu argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante și cu trimitere la probele administrate, având în susținere cadrul legal aplicabil în speță, corect a ajuns la concluzia admiterii integrale a acțiunii înaintate de Irina Ceban.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține următoarele.

Conform art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în

termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În conformitate cu art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă.

La caz, Colegiul lărgit reține că conform art. 41 lit. d) din Legea nr. 489-XIV din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, asigurații din sistemul public au dreptul, în afară de pensie, la indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, asigurații din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Art. 7 alin. (2) din aceeași lege prevede că, baza de calcul al indemnizației de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit. f) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale. Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul.

Conform art. 18 alin. (1), (2) și (6) din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004, asiguratul care se află în concediul pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani la toate unitățile în care desfășoară activități are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului de la data acordării concediului și până la vârsta de 3 ani a copilului. În cazul în care data acordării concediului pentru îngrijirea copilului diferă de la o unitate la alta, indemnizația se stabilește începând de la data ultimei acordări a concediului.

De indemnizație lunară pentru creșterea copilului beneficiază, la cerere, opțional: unul dintre părinți, bunelul, bunica, o altă rudă care se ocupă nemijlocit de îngrijirea copilului, precum și tutorele, dacă sunt persoane asigurate și îndeplinesc condițiile de realizare a stagiului de cotizare prevăzute la art. 6 alin.(1), (2) sau (3).

Cuantumul lunar al indemnizației pentru creșterea copilului constituie 30% din baza de calcul stabilită la art.7, dar nu mai puțin de 540 de lei pentru fiecare copil.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 40 alin. (1), (6-8) din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, funcționarii publici cu statut special au dreptul la concediu de odihnă anual plătit, concediu de odihnă anual suplimentar plătit, la concediu neplătit, la concediu paternal, precum și la alte concedii sociale prevăzute de legislația în vigoare.

Concediul de maternitate și concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani inclusiv al soției funcționarului public cu statut special, aflată la întreținerea acestuia, concediul pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă

de până la 10 ani și concediul pentru îngrijirea copilului în vârstă de până la 18 ani care suferă de o maladie oncologică sau are o dizabilitate pentru afecțiuni intercurente se acordă funcționarilor publici cu statut special conform dispozițiilor generale.

Baza de calcul și cuantumul indemnizațiilor acordate pentru concediile prevăzute la alin.(6) se stabilesc în modul prevăzut de Legea nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, în mod similar cu ale persoanelor asigurate.

Indemnizațiile acordate pentru concediile prevăzute la alin.(5) și (6) se plătesc la locul de muncă al funcționarului public cu statut special, din bugetul de stat.

În contextul nomelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe privind necesitatea admiterii cererii de chemare în judecată, cu recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a da răspuns în termenul și modul prevăzut de art. 15 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ la cererea prealabilă din 27 iulie 2017 și obligarea Inspectoratului General al Poliției de a calcula și achita Irinei Ceban indemnizația pentru creșterea copilului minor xxxxx, lunar câte 30% din venitul mediu lunar de 7 547,56 de lei al soțului Alexandru Ceban, pe parcursul a 3 ani de la nașterea copilului.

Or, în legătură cu nașterea copilului și având în vedere că, nu este angajată în câmpul muncii, neasigurată social, aflată la întreținerea soțului asigurat, reclamanta Irina Ceban este în drept să beneficieze de indemnizația solicitată, care urmează a fi achitată de la locul de serviciu al soțului Alexandru Ceban, colaborator al Inspectoratului General al Poliției, din bugetul de stat, conform dispozițiilor art. 40 alin. (8) din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016.

Respectiv, instanța de fond corect a constatat că, colaboratorii Inspectoratului General al Poliției sunt persoane asigurate de stat, iar angajații și soțiile acestora aflate la întreținerea lor pot beneficia de indemnizația de creștere a copilului minor din bugetul de stat la locul de muncă a soților.

În acest sens, materialele dosarului atestă că la momentul depunerii cererii prealabile, Irina Ceban nu era asigurată social, și se afla la întreținerea soțului asigurat Alexandru Ceban, angajat al Inspectoratului General al Poliției.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele instanței de apel că obligația de a stabili, calcula și achita reclamantei Irina Ceban indemnizația de creștere a copilului minor revine Casei Naționale de Asigurări Sociale, deoarece aceasta revine anume angajatorului funcționarului public cu statut special.

În conexiunea celor expuse, este cert că omiterea de către instanța de apel a aspectului menționat, indică direct la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Instanța de apel a dat apreciere incorectă litigiului dedus judecătii, ceea ce a dus la interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și emiterea unei soluții greșite.

Din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea fondului cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, iar argumentele invocate în cererea de recurs sunt întemeiate, Colegiul

ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Irina Ceban, reprezentată de avocatul Denis Ipatii, a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Irina Ceban reprezentată de avocatul Denis Ipatii.

Se casează decizia din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 2 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Ceban împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Dumitru Mardari